

Cambridge International AS Level

MARATHI LANGUAGE

8688/02

Paper 2 Reading and Writing

May/June 2021

INSERT

1 hour 45 minutes

INFORMATION

- This insert contains the reading passages.
- You may annotate this insert and use the blank spaces for planning. **Do not write your answers** on the insert.

विशेष सूचना

- पुरवणीमध्ये वाचनासाठी उतारे दिले आहेत.
- पुरवणीच्या मोकळ्या जागी तुम्ही टिपण करू शकता आणि उत्तराची पूर्वतयारी करू शकता. पुरवणीवर कृपया **उत्तरे लिहू नयेत.**

This document has **4** pages. Any blank pages are indicated.

विभाग १

पहिल्या विभागातील उतारा वाचा आणि प्रश्नक्रमांक १, २ आणि ३ यांची उत्तरे लिहा.

उतारा पहिला

मोकळ्या वेळेतील उपक्रम

आजकाल बरीच मुले टेलिव्हिजन, संगणक आणि व्हिडीओगेम्स यात फारच मन रमविताना दिसतात. परंतु त्याला वेळाकाळाचे बंधन असणे आवश्यक आहे. त्यांचा मोकळा वेळ सत्कारणी लावण, त्यांची सुरक्षितता आणि आव्हानात्मक मनोरंजन त्याच्या विकासासाठी महत्वाचं असतं.

पालकांचा सहवास मुलांच्या जडणघडणीसाठी अत्यंत गरजेचा असतो. पालक मुलांसाठी अनेक उपक्रम घरात अथवा घराबाहेर आयोजित करू शकतात. समुद्रकिनाऱ्यांवर वाळूचा किल्ला बांधून त्यांच्या सर्जनशीलतेला चालना मिळते. पशू-पक्षी संग्रहालयाला भेट देऊन प्राणिजगताची ओळख होते. किल्ल्यां-टेकड्यांवर चढून व्यायाम मिळतो आणि इतिहासाची माहिती मिळते. हवामानाच्या दृष्टीने घरात राहूनसुद्धा अनेक उपक्रम होऊ शकतात. पत्ते, व्यापार यासारखे बैठे खेळ सर्व कुटुंबाला एकत्र आणून विचारशक्ती वाढवतात. कलात्मक वृत्ती वाढीसाठी चित्रे काढणे, संगीत महत्वाचे आणि खूप मनोरंजक असते. रम्य गोष्टी वाचून वाचनाची गोडी लावता येते.

जरा मोठी झाल्यावर मित्र-मैत्रिणी मिळून सिनेमाला-सहलीला जातात, बाहेरच खातात-पितात. काही पालकांना हे खटकतं कारण त्यांना मुलांच्या सुरक्षेतेची काळजी वाटते. परंतु या वयात थोडे स्वावलंबी बनणे महत्वाचे आहे. एकट्याने बस-ट्रेनने प्रवास करण, 10 आपापल्या पैशाचा हिशोब करण यामुळे आत्मविश्वास वाढवतो. या वयात छोटे-मोठे कार्यक्रम आखण, योग्य मैत्री जमवणं या महत्वाच्या सामाजिक बाबी आहेत.

पालकांच्या व्यैयाक्तिक उपक्रमांशिवाय बच्याच शाळांमध्ये शिबिरांच्या माध्यमातून ज्ञानाची, व्यवहाराची आणि कलेची सांगड घालण्याचा प्रयत्न करतात. या गोष्टी वर्गामध्ये मोठ्या विद्यार्थीसंख्येमुळे करायला अशक्य असतात. व्यवहाराशी जोडून, जीवन आणि शिक्षण यातली दरी शिबिरे भरून काढतात. शिबिर निवडताना, मुलांचा वयोगट आणि त्याची आवड यांनाच फक्त प्राधान्य द्यावे. 15 मुलांना सुरक्षित आणि व्याप्त ठेवण्यासाठी, सुट्टी लागण्याच्या आधीच विशेषत: नोकरी करणाऱ्या पालकांच्या मनात मुलांना कोणत्याही शिबिरांना धाडायच्या योजना तयार होऊ लागतात. पण शिबिरांना पाठविण्यामागे अशी मानसिकता असू नये. लहान मुलांना मनाविरुद्ध पाठविणेही योग्य नसते. असे जबरदस्तीचे त्रासदायक अनुभव त्यांना भविष्यात नवीन अनुभव स्वीकारू देणार नाहीत.

शिबिरे जीवन अधिक समृद्ध करण्याची दालने खुली करून मुलांबरोबर मोठ्यांनाही भरभरून आनंद देतात. महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी करिअरला योग्य दिशा देण्यासाठी वाक-चातुर्यासारख्या, व्यक्तिमत्वाला पूरक अश्या शिबिरांना उपस्थिती लावावी. मुलांचा कल कुणीकडे आहे तो ओळखण्याची गरज आहेच परंतु जास्तीत-जास्त कलांची ओळख होणे जरुरीचे आहे.

विभाग 2

आता पुरवणीतील दुसरा उतारा वाचा आणि प्रश्न क्रमांक 4 आणि 5 याची उत्तरे लिहा.

उतारा दुसरा

छंद

शालेय वयातच अनेक कला-गुणांची तोंडओळख होते. प्रत्येक कला प्रत्येकाला रुचेलच असे नाही पण त्यातील एखाद्या खास ओढीचं रूपांतर छंदात होते. काही जणांना कला-गुणांची नैसर्गिक देणगीच असते उदा: चित्रकलेची आवड, सुरेल आवाज, सुरांची जाण, शारीरिक क्षमता वगैरे. 'गवयाचं पोर सुरातच रडतं' असं उगाच म्हणत नाहीत. पण कलेला खत-पाणी घालून ती जोपासवी लागते.

पालक बन्याचदा स्वतःच्या इच्छा-आकांशा आपल्या मुलांच्यात पूर्ण करतात तर काही जागरूक पालक आपल्या मुलांचे गुण आणि आवड-निवड हेरून, अगदी वयाच्या दुसऱ्या-तिसऱ्या वयापासूनच एखाद्या कलेची गोडी लावतात. अफाट श्रम घेऊन, खास शिकवण्या ठेवून त्या कलेला योग्य दिशा देतात. कोणतीही कला यशस्वीरित्या अवगत करण्यासाठी इच्छाशक्तीच्या जोरावर शिस्तबद्ध कष्ट केले की नैपुण्य, यशप्राप्ती नक्कीच शक्य असते. अशा रितीनेच कलाकार वा खेळाडू म्हणून ती मुले हळू-हळू आपल्या क्षेत्रात आपलं नाव प्रस्थापित करतात. आणि म्हणूनच आपण टीव्हीवर अनेकदा मुलं आपल्या कलेचं नैपुण्य दाखवून प्रेक्षकांना थकक करताना अनुभवतो.

आपल्या नेहमीच्या चाकोरीतील जीवनात आपले छंद आपल्याला उत्साहित करतात. आपले जीवन समृद्ध बनविण्याची दालने उघडतात. कधीकधी कला व छंदच अर्थार्जनाचं मूलभूत साधन होउन जात. इतकंच नव्हे तर त्यांची जागतिक मान्यता, लोकप्रियता, यशाच्या उच्च स्तराला पोहोचवते. व्यावसायिक खेळाडू, गायक, अभिनेते ही याची उत्तम उदाहरणे आहेत. काही कला इतरांना आल्हाददायक असतात. कार्यक्रमांतर कलावंतांना मिळालेले अभिप्राय नेहमीच आत्मविश्वासही वाढवतात आणि आपलं कौशल्य विकसित करायला प्रोत्साहन देतात. नव-नवीन आनंददायक आव्हाने स्वीकारून जीवन जास्त मनोरंजक करतात. अशा कलावंताला समाजात मानाचं स्थान मिळतं.

छंद आपल्या डोळ्यासमोर एक ध्येय ठेवतात. आयुष्यात काही ध्येयं असली की त्यासाठी आपोआपच माणूस झापाटून जातो. आपल्या आवडीचं हे काम करायला आपण नेहमीच तयार असतो. मोकळ्या वेळी छंदच आपल्याला उपयोगी पडतात. एवढंच नव्हे तर, खेळाच्या छंदांमुळे शरीराची मजबूत वाढ होते, चिकाटी वाढते. छंद जोपासल्यामुळे नैराश्य आणि वाईट सवयी लागण्याची शक्यता फार कमी असते.

छंदाची काही उलट बाजूही असते. आनंद मिळत असला तरी बागकाम, प्रवास करणे हे खूप खर्चिक असते. कधीकधी वाजवीपेक्षा जास्त वेळ आणि पैसे नकळत खर्च होतात. अनेक लहान मुलं व तरुण क्रिकेटपटूंच्या किंवा फुटबॉलपटूंच्या मागे वेडी असतात. याचा अभ्यासावर वा नोकरीवर विपरीत परिणाम होऊ शकतो. बरेच वेळा जगप्रसिद्ध खेळाडू अथवा नट-नटी होण्याच्या मोहक स्वप्नात राहून कौशल्य असूनही यश मिळत नाही त्यामुळे नैराश्य येऊ शकते. संधी मिळण्यासाठी सुद्धा नशिबाची साथ जरुरी असते.

BLANK PAGE

Permission to reproduce items where third-party owned material protected by copyright is included has been sought and cleared where possible. Every reasonable effort has been made by the publisher (UCLES) to trace copyright holders, but if any items requiring clearance have unwittingly been included, the publisher will be pleased to make amends at the earliest possible opportunity.

To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced online in the Cambridge Assessment International Education Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download at www.cambridgeinternational.org after the live examination series.

Cambridge Assessment International Education is part of the Cambridge Assessment Group. Cambridge Assessment is the brand name of the University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which itself is a department of the University of Cambridge.